

AANVULLENDE TECHNISCHE VRAGEN OVER DE STIKSTOFAANPAK

DATUM 22-03-2022
VAN Gedeputeerde Mirjam Sterk
AAN PS / Commissie RGW

Tijdens de vergadering van de commissie RGW van 23 februari jl. hebben Staten- en commissieleden bij de bespreking van het Handelingskader Stikstof verdiepende vragen gesteld over verschillende onderwerpen uit het stikstofdossier. Ik heb U op 15 maart jl. een memo over deze onderwerpen gestuurd, dat bij de stukken voor de Statenvergadering van 23 maart (met als kenmerk PS2022RGW03) is gevoegd. Naar aanleiding van dat memo heeft de SGP-fractie technische vervolgvragen gesteld. Hieronder vindt u onze beantwoording.

Vraag 1: De beantwoording over latente ruimte snap ik, maar was al bekend. Waar het vooral om ging is de vraag hoeveel latente ruimte er is bij stoppende boeren. Om dit concreet te maken: in het Binnenveld zijn heel veel boeren die gestopt zijn, maar nog niet hebben afgerekend bij de Belastingdienst. Zij hebben vaak hun vergunningsrechten van de wnb nog gewoon op zak en hebben ook geen belang die in te leveren nu ze die niet kunnen verkopen. Het zou interessant zijn om in kaart te brengen om hoe veel latente stikstofruimte het hier gaat en wat dit kan betekenen voor het gebied. Dit zou ook in het gesprek met het Rijk iets kunnen betekenen, omdat het hier vaak gaat om bedrijven die niet kunnen stoppen door de afrekening die nog moet volgen met de Belastingdienst.

Antwoord: *Er is op dit moment geen zicht op de latente ruimte in vergunningen, en ook niet op de ruimte die in vergunningen zit van bedrijven die in feite hun bedrijfsvoering al hebben beëindigd. Het in gebruik nemen van de latente ruimte ligt erg gevoelig. Recent hebben verschillende rechtbanken zich uitgesproken over de vraag hoe je moet omgaan met latente ruimte. Tegen een recente uitspraak van de rechtbank Oost-Brabant is hoger beroep ingesteld, zodat ook de hoogste rechter zich over de kwestie kan buigen.*

Het probleem van afrekenen met de Belastingdienst is al jarenlang bekend. De fiscus heeft daar tot op heden nooit iets mee gedaan.

Als het gaat om de ruimte van bedrijven die de bedrijfsvoering al hebben beëindigd is het de vraag hoe dit nog in de modellen van het RIVM zit, omdat die uitgaan van de GIAB oftewel de meittelingsgegevens (Het GIAB is het Geografisch Informatiesysteem Agrarische Bedrijven; daarin zijn de gegevens opgenomen van landbouwbedrijven in Nederland die meedoen aan de jaarlijkse landbouwtelling van het Centraal Bureau voor de Statistiek en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland). De kans is groot dat deze ruimte al niet meer wordt meegerekend.

Vraag 2: Op pag. 7 lezen we: 'De stikstofdepositie vanuit de industrie is gemiddeld twee procent van de totale depositie in Nederland. Daarmee is de bijdrage van de industrie aan de overschrijding van de stikstofbelasting in Natura2000-gebieden (kritische depositiewaarde) klein. De emissie van de industrie verspreidt zich in het algemeen over een veel groter oppervlak dan die van de landbouw. Uit de analyse blijkt dat er geen duidelijke gebiedsspecifieke industriebronnen kunnen worden geïdentificeerd. Het is daarom effectiever om de uitstoot door industriële bronnen generiek te verlagen en de inspanning niet te richten op vermindering van de depositie in specifieke natuurgebieden. Dit in tegenstelling tot met name de landbouw waarbij een gebiedsgerichte aanpak gericht op de locatie van de emissie meer rendeert.'

Op pag. 5: 'De coöperatie BmP en Rabobank concludeerden dat informatie over stikstof en vergunningverlening onvoldoende bekend is, zodat bedrijven vaak niet weten dat zij voor een bedrijfsuitbreiding of een nieuwe activiteit mogelijk een Wnb-vergunning nodig hebben (en in dit geval dat ook nog voor een beperkte periode, omdat het lease betreft).'

Volgens mij laten deze twee citaten precies zien waar de pijn zit: bedrijven hebben een gering aandeel in de stikstofdepositie, niet in de praktijk, maar op papier. Dat komt, omdat die bedrijven geen idee hebben dat ze een Wnb-vergunning nodig hebben (zie eigen beantwoording). De vraag dringt zich dus op hoe omgegaan wordt met

niet-agrarische bedrijven die geen wnb-vergunning hebben, maar dat wel zouden moeten hebben en hoe dit in kaart kan worden gebracht. Deze bedrijven hebben namelijk wel een *feitelijke* impact op de stikstofdepositie.

Antwoord: De RIVM-modellen en berekeningen zijn niet gebaseerd op vergunningsgegevens, niet voor de landbouw en ook niet voor de industrie. Het RIVM baseert zich op de emissieregistratie. Daar zitten alle relevante industriële bedrijven in. Ook de landbouw zit in deze emissieregistratie, via de al genoemde meetgegevens. We hebben met andere woorden dus wel inzicht hebben in de emissies van industriële bedrijven (via het RIVM), en daaruit blijkt dat de emissie zeer beperkt is ten opzichte van agrarische bedrijven.

Meer over de emissieregistratie via: <http://www.emissieregistratie.nl/erpubliek/content/explanation.nl.aspx>

De provincie Utrecht staat op het standpunt dat alle sectoren op evenredige wijze moeten bijdragen aan de vermindering van de stikstofdepositie. Dat hebben wij eerder opgenomen in bijvoorbeeld de Leidraad Stikstof. Maar in het Handlingskader focussen wij ons, zoals aangegeven, op de agrarische sector, waarbij naast stikstof ook een aantal andere belangrijke opgaven in het landelijk gebied (natuurrealisatie, afremmen bodemdaling en Kaderrichtlijn water) worden meegenomen in de gebiedsgerichte aanpak. Binnen de provincie Utrecht is met name de landbouw verantwoordelijk voor de overbelasting met stikstof in de Natura2000-gebieden. De andere bronnen zijn van minder groot belang, zelfs zeer beperkt te noemen. Ze worden bovendien via het landelijke spoor aangezet tot emissiereducties.

Ook in andere provincies, waar net zoals in Utrecht weinig grote industriële bedrijven zijn gevestigd, ligt de focus in de gebiedsgerichte aanpak voornamelijk op de landbouw. In provincies met veel industrie, zoals buurprovincie Zuid-Holland, is wel meer aandacht voor de industrie.